

CACA CHE DIRUN SAN PABLO, **DECHUH YE YAHN IHYAN YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN EFESO**

¹ U Pablo, apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo che tendahnun Dendiohs u, dirún caca cuh, dechuh yahn nchuhn ihyan yahn Dendiohs che vate ne yan Efeso, ritahno ne numa ino ne Dihvo vo. ² Chido vo Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenant ne.

Redin Dendiohs che ndah nduco ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

³ Ndeva vo yavenan Dendiohs yuhn vo, Chida Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che din ye nducuahn che ndah cava chedave yuhn vo. Din ye che ritahno vo Dihvo vo, ne man ne, anduhneca ndete che vate vo vahchetero. ⁴ Nde ro che ametah cuhnde iyehnse ne, a tendahnun ye uvo cava che co vo ihyan yahn ye man, cava che hua cuahendi-hco vo nde ama nunde nan ye man. ⁵ Numacuahn vedeyahino chihco çade ye che cotahno vo Dihvo vo Jesucristo, nedin daya ye uvo nduhca che nahm man ye. ⁶ Tihca din ye cava che ndeva vo yavenan ye yahn vedeyahino chahte yahn ye. Nedim yahn ye uvo, te ama yahino ye uvo che cuande yahn Daya ye che yahino ye, ⁷ ihyan min che chera yun yahn ye cava che ndevahn vo. Man ne, a nchahco Dendiohs nunde yuhn vo, te ama yahino

ye uvo. ⁸ Te ndahva ye vededevano chahte uvo, ⁹ din ye che chenahn vo tāçā che nahm mān ye, che nde hua tumacadino ihyan ro menān. Tihcā din ye nduhcā che a chihco cāde mān ye. ¹⁰ Nducote ndedevahn Dihvo vo Jesucristo ihyan yahn ye ne, chihco cāde Dendiohs che ndo dāma nducoyāca nducondi ihyan chahn. Ndā ro yahn ne, a vahchetero, o muhn iyehnse cuh, adecotino che chenan ye, va che ndo dāma ye.

¹¹ Dendiohs che redin ye nducuahn ataneca che nahm mān ye ne, a tendahnuñ ye nuhn cāva che cotahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, ndevahn nuhn. ¹² Tihcā din ye, te nahm ye che ndeva ihyan yavenān ye che cuande yahn nuhn che tahque menān chitahno nuhn Dihvo vo Jesucristo. ¹³ Namin nchuhn che chihcovan ne ndudo ndah, ndudo cuāco che rendedevahn ihyan, a chitahno ne Dihvo vo Jesucristo, ndevahn ne. A chitahno ne ihyan, ne chemin che Vaco Ndah yahn Dendiohs che necāh ye ndudo yahn ye che va che chi muhn iyehnse cuh ne, a chihco vih nchuhn. ¹⁴ Quenun Vaco Ndah yahn ye queri əma vo cāva che co devano vo che va che conahn che ndevahn vo. Chemin che ndeva vo yavenān Dendiohs, ihyan min che əma yudo vederihquentiyon yahn ye.

Chica Pablo che din Dendiohs che conahn ndah ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

¹⁵ Nducote tihcā va che co mān, nducote a checadinó che riquendi nchuhn ritahno ne Dihvo vo Jesucristo mān, redin yahino ne nducoyāca ihyan yahn ye mān, ¹⁶ riquendí renecāh nundi-hve cuahn Dendiohs cāva ne queri əma yune che

reváh. ¹⁷ Ricá Dendiohs yahn Dihvo vo Jesucristo, Dendiohs Chida che Ɂama yudo vederihquentiyon yahn ye, che din ye che conun Vaco Ndah yahn ye nchuhn, din che cuahenan cuma ne vededevano, conahn ne ndudo ndah yahn ye. ¹⁸ Ricá ihyan che din ye che codevano ne che tendahnun ye nchuhn cava che ndeva ye nchuhn mān, nduhcā che, numacuahn vederihquentiyon yahn ye, ndedevahn ye ihyan yahn ye mān, ¹⁹ rendahcorun ye vederendedecadino yuhn vo, redin ye che rendo vo anduhneca ihyan ra mān. A numacuahn vederihquentiyon min, ²⁰ ndedetuhche ye Dihvo Jesucristo vān tenāhn, chihco ndah ye ihyan lādo tāh cuāco ye vahchetero, ²¹ cava che cāhcantiyon ye nducoyāca ihyan che chenan cuma ye vederihquentiyon mān, nde nducoyāca ángel mān. Cāhcantiyon ye cuahn dāma, ro cuh mān, ro che cochi mān. ²² Ndahco Dendiohs nducuahn vederihquentiyon tāh ye, ne chaconahn ye ihyan che conān ye yahn nducoyāca ihyan yahn ye. ²³ Vān nducoyāca ihyan chahn ne, anduhneca ndete che ri numa mān ye. Ihyan min ne, rihquentiyon ye numachahte.

2

Ndedevahn Dendiohs ihyan yahn ye

- ¹ Ro menān me ne, anduhneca ndete che a ndih vo, nedin nunde yuhn vo. Ate mān ne, ndo yan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo.
- ² Ro min ne, din vo nducuahn che hua ndah, dinahn vo nduhcā che nahnh chundah, sahn min che nde meniyon rihquentiyon se vaco chihnga mān, ihyan che rahcotāhn ye yahn Dendiohs mān.

³ Anduhnechan ihyan chahn, tihchan nducoyaco vo ro menan, te chahtechico vo vedeyeno yahn man vo, chahtendihco vo nunde. Chemin che a vate mendahn vo ro min che co vo castigo yah yahn Dendiohs. ⁴ Ate Dendiohs, nducote ama chahte vedevahino quenan cuma ye ne, ama yahino ye uvo. ⁵ Andahre anduhneca ndete che a ndih vo, din nunde yuhn vo, ate nducote chitahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, ndo yan Dendiohs nduco vo, nedin yahn ye uvo. Man ne, anduhneca ndete che a ndedetuhche ye uvo, ametah rahtechico vo vedeyeno yahn man vo, rahtendihco vo nunde. A ndedevahn ye uvo numacuahn vedeyahino yahn ye. ⁶ Ndedetuhche ye Dihvo vo, chihco ndah ye ihyan vahchetero, ne anduhneca ndete che tihcä din ye nduko vo, nedin dama ye uvo nduko ye. ⁷ Tihcä din ye çava che cahco ro ye numacuahn ro che ama yahino ye uvo che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁸ Din ye che chitahno vo ihyan min, ndedevahn ye uvo numacuahn vedeyahino yahn ye. A yahn vedeyahino yahn man ye din ye che chitahno vo, ndiyu yahn vederendedecadino yahn man vo man, ⁹ ndiyu yahn che rigonun chihve dehtenduh che nedin vo man. A tihcä va çade çava che hua din yade nde ama ihyan. ¹⁰ A Dendiohs che chihco çade ye taçhan ihyan uvo. Nde ro che ametah cotahno vo, a ndihco çade ye yune che quendi vo. A ihyan min che din ye che chitahno vo Dihvo vo Jesucristo.

*Ndo yan Dendiohs nduko ihyan che ritahno ye
Dihvo vo Jesucristo*

11 Nducote tihcä din Dendiohs nduco vo ne, cuahetenun ino nchuhn te ro menan me ne, vat-echica vane ne, hua ndi cuande ne vän ihyan nación yahn Israel che chenan seña che raconahn man ye ihyan. **12** Ro min ne, anduhneca ndete che ametah Dihvo vo Jesucristo cava nchuhn man, hua ndi cuande ne vän ihyan nación yahn Israel man, nde hua cava ne che nente çäde Dendiohs ndudo yahn ye man. A ndere vate ne iyehnse, nde hua devano ne yahn che rendedevahn Dendiohs ihyan, nde hua devano ne che va ye. **13** Ro min ne, ama yahn chenan ne che cotahno ne Dendiohs. Ate man che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chera yun yahn ye cavo vo ne, nedin yahn Dendiohs nchuhn, **14** te din Dihvo vo che ndo yan ye nduco vo. Avane ne, nuhn ihyan nación yahn Israel man, nchuhn ihyan täma nación man, din ye che ndo yan vo nduco vih, **15** chihnovi ye vedetan yuhn vo. Chihco mendahn ye ihyan, chih ye, ne nduco chemin ne, chihnovi ye vederihquentyon yahn ley che dirun Moisés, nedin ye ama cuan no uvo nduco vih. **16** Quenan yan ye nan cruz, ne nduco chemin ne, chihnovi ye vedetan yuhn vo, nedin dama ye uvo nduco vih. Din ye che ndo yan Dendiohs nduco vo.

17 Tihcä ndä Dihvo vo Jesucristo, cahndudo ye ndudo ndah che ndo yan Dendiohs nduco vo, nuhn ihyan nación yahn Israel che a nedin yahn Dendiohs nuhn man, nchuhn ihyan täma nación che metah nedin yahn ye nchuhn man. **18** Nducote ritahno nducoyaco vo ihyan min ne, a ihyan nación yahn Israel uvo, o ihyan täma nación, dehve din yahn, te a ndo yan Dendiohs

Chida nduco vo, din Vaco Ndah yahn ye. ¹⁹ Chemin che andahre ihyan tāma nación nchuhn, ate a ndi cuande ne vān ihyan yahn Dendiohs, a nedin dāya ye nchuhn. ²⁰ Nchuhn ne, anduhneca q̄ama yaco che nti nān q̄ama nāme che chihco ihyan profeta mān, ihyan apóstol mān. Dihvo vo Jesucristo ne, anduhneca tu che tahque richihve yahn. ²¹ Tunoca che ritahno ihyan Dihvo vo ne, anduhneca queri q̄ama tu che ndahto che ndi q̄ama yaco che ndi vih cāva Dendiohs. ²² Namin nchuhn che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo ne, ndo dāma ne nduco ihyan yahn ye, ndi ne anduhneca q̄ama yaco yahn Dendiohs nān che quenun Vaco Ndah yahn ye.

3

Cah Dendiohs ntíyon Pablo che cuahndudo ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo van ihyan nación chenāhn

¹ A ndi cuande nchuhn vān ihyan yahn Dendiohs. Chemin che, u Pābloc, che quenún vācoyaahn yahn che rahndudo ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, rihnevan nchuhn, ricá Dendiohs cāva ne. ² Co a devano nchuhn che chihco Dendiohs tāh ntíyon che cuahndudó ndudo nduhcā che yahino ye nchuhn. ³ Dendiohs ne, din ye che checadinó q̄ama ndudo ra, dirún tah yahn nchuhn. ⁴ Cuahn che ndihchenan ne ne, tumacadino ne te a chenāhn ndudo ra yahn Dihvo vo Jesucristo. ⁵ Ndudo min ne, hua cah Dendiohs, checadino ihyan che chahte ye a rāhn me. Ate mān ne, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye, recāh ye, recadino ihyan apóstol yahn

ye mān, ihyan che rahndudo ye ndudo yahn ye mān. ⁶ Ndudo min ne, tuhcā conahn: Che ihyan nación yahn Israel mān, ihyan nación chenāhn mān, ndevahn ye dāma nduco vih. Cotahno ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, ne ndedevahn Dendiohs ihyan nduhcā che a nente cāde ye. ⁷ Yahino Dendiohs u, ne numacuahn vederihquentiyon yahn ye, tendāhnun ye u che co apóstol yahn ye, ndāhco ye ndudo ndah min tāh cāva che cuahndudó. ⁸ Andahre vān nducoyaca ihyan yahn ye, u che tahque hua rigonun chihvē, ate ndahco ye ntiyon ndah cuh tāh cāva che cuahndudó vān ihyan nación chenāhn nduhcā che ąma chahte vedeyahino yahn Dihvo vo Jesucristo cāva ye, che nde hua renan retumacadino vo. ⁹ Chihquentiyon Dendiohs che cāh cuandé nducoyaca ihyan nduhcā che rendedevahn ye ihyan. A ihyan min che dendah ye nducuahn che va, ne nde a rāhn me, atenān mān ye devano ye nduhcā che redin ye. ¹⁰ Ate mān ne, ndāhco ye ndudo yahn vederedevano chahte yahn ye tah ihyan yahn ye cāva che cuahndudo ye, cadino nde ángel che vate ye vahchetero. ¹¹ Nde ro che ametah cuhnde iyehnse ne, a tihcā ndihco cāde Dendiohs che dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye ihyan che nevahneun ye ihyan. Mān ne, a chinahn. ¹² Nducote ritahno vo Dihvo vo Jesucristo, ndi cuande vo vān ihyan yahn ye ne, co ndā vo nan Dendiohs, hua dehve rāhco vo. ¹³ Chemin che nahm che quendi nchuhn cotahno ne numa ino ne, hua dihya nun ino ne co che rechuhríhn che cuande yahn ne. Tahque ndah ne, co yeno ne che tihcā rahno rí cāva ne.

Nduhcä che yahino Dihvo vo Jesucristo ihyan yahn ye

¹⁴ Yahn che a ndevahn nchuhn ne, chemin che reväh nän Dendiohs Chida Dihvo vo Jesucristo, ¹⁵ ihyan min che nedin daya ye nducoyaca ihyan yahn ye che chenan ye vahchetero män, muhn iyehnse cuh män. ¹⁶ A ihyan min che Chido vo. Ricá ihyan che numacuahn vederihquentiyon chahte yahn ye, din ye che conun Vaco Ndah yahn ye nchuhn, cotahno ne numa ino ne. ¹⁷ Ricá che conan Dihvo vo Jesucristo nduco ne, tunoca che ritahno ne. Namin ricá che quendi nchuhn numa ino ne, cuahenan cuma ne vedeyahino, ¹⁸ çäva che co conahn ndah ne nduco nducoyäca ihyan yahn Dendiohs nduhcä che ama yahino Dihvo vo Jesucristo uvo. ¹⁹ Náhn che tumacadio ne vedeyahino chahte yahn ye che nde metah conan conahn vo. Nduco tihcä ne, numa ino ne ndähcö ne chedave yahn ne täh Dendiohs.

²⁰ Män ne, ndeva vo yavenän Dendiohs, ihyan min che ama yudo vederihquentiyon yahn ye, ihyan min che ri redin ye nde tahque ndeh ca che co che rico vo män, che rendedadino vo män. A vederihquentiyon yahn ye che chenan cumo vo, ne chemin che redin che rinahn. ²¹ Nducoyäca ihyan che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, nducote ritahno ye ihyan ne, ndähcä che ndeva ye yavenän Dendiohs numacuahn ro. Tihcä co.

4

Din Vaco Ndah yahn Dendiohs che ama ndudo ndi no vo, ritahno vo Dihvo vo Jesucristo

¹ Nducote a ndedevahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn, chemin che u Pablo, che quenún vacoyah̄n yahn che rahndudó ndudo yahn ye, náhn che cuahitechica ne nduhc̄a che redin yahn che cuahitechica ihyan che tendah̄ nun Dendiohs. ² Cuahtechica ne nduco vedino vedenecun, codin chahtino ne yahn vih numacuahn vedeyahino. ³ A Vaco Ndah yahn Dendiohs din che ̄ama no ndudo ri nchuhn nduko vih. Man ne, codin nun ino ne, cuiquendi ne ndahc̄a cuah̄tenan ne nduko vih. ⁴ ̄Ama no ndudo ndi vo nduko vih, ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. A ̄ama no Vaco Ndah yahn Dendiohs che quenun queri ̄ama vo. A tendahnnun Dendiohs nducoyaco vo. Dama ndichahtino vo ihyan che ndedevahn ye uvo. ⁵ A ̄ama no Dihvo vo Jesucristo. Dama ritahno nducoyaco vo ihyan. A ihyan min no cah vo ihyan, che chedenune vo. ⁶ Va ̄ama no Dendiohs, Chida nducoyaco vo. A ihyan min che rihquentiyon ye nducoyaco vo. Va ye c̄avo vo. Rinduko ye uvo.

⁷ Andahre dama ritahno vo Dihvo vo Jesucristo, ate a vih vih vederihquentiyon che chenan cuma queri ̄amo vo, te numacuahn vedeyahino te ye vederihquentiyon yahn ye uvo tunoca che nah̄n man̄ ye. ⁸ Che tihc̄a co ne, a ndirun n̄an Ndudo yahn Dendiohs tuhc̄a:

Cuahn che conah̄n ye vahchetero ne, quenda ye
 ̄ama yahn ihyan che ndedevahn ye ihyan
 man̄,
 cah ye vederihquentiyon, cuah̄tenan cuma ihyan
 yahn ye man̄.

⁹ Yahn che ndirun che conah̄n ye vahchetero
 ne, conahn vo che dinoca nd̄ ye muhn iyehnse

cuh, tuhme ndacea ye. ¹⁰ Ihyan che nda ye muhn iyehnse cuh ne, a ihyan min no che conahn ye vahchetero, nuhnde tāh ye vederihquentiyon cāva che cāhcantiyon ye numachahte. ¹¹ A mān ye cāh ye ntiyon che din queri əma ihyan yahn ye. Nāhn ye ne, ndondā tāh ye ntiyon che co ye apóstol. Nāhn ye ne, che cāh ye, checadino ihyan vederihquentiyon yahn Dendiohs. Nāhn ye ne, che cuahtechica ye cuahndudo ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Nāhn ye ne, che din ye cudādo ihyan yahn Dendiohs. Nāhn ye ne, che cacuahn ye Ndudo yahn Dendiohs. ¹² Tihcā chaconahn Dihvo vo Jesucristo ihyan ndinān yahn yāco cāva che conan ye uvo che dinahn vo ntiyon che va tāh vo mān, conahn ndah vo Ndudo yahn Dendiohs mān, ¹³ nde cande cotahno nducoyāco vo ihyan min che Daya Dendiohs, conan conahn vo ndudo yahn ye. Nduhcā checahya che rahn, ri numa vededevano yahn ne, tihcā nahm che quendi vo cuahn vo ndudo yahn ye, nde conan conahn vo yahn. ¹⁴ Hua co vo nduhcā checāhya che ritahno adecodehno che rente ihyan. Hua co vo nduhcā yāta cuma che riquenda yuhne adecotino che nahm. Hua cotahno vo adecodehno ndudo che rente ihyan che cochi ye nahm cahncgeh ye uvo. ¹⁵ Tahque ndah ne, quendi vo numacuahn vedeyahino, cotahno vo ndudo cuāco yahn Dendiohs. Nduco tihcā ne, ca rino ca rino co vo nduhcā Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ndinān ye yuhn vo, ndi ye tin yahn nducoyāca ihyan yahn ye. ¹⁶ Nduhcā che rihquentiyon tin vo numacuahn vo ne, tihcā rihquentiyon ye deh che din queri əma vo. Cuahn che redinahn vo yahn

ye ne, rinan əma t̄ama vo vih c̄ava che tahque ndāhc̄a conahn ntiyon che redin queri əmo vo mān, tahque chenan cumo vo vedeyahino nduco vih mān.

¹⁷ Mān ne, nduhc̄a che nahm Dihvo vo Jesucristo, ráhn rí nchuhn che ametah quendi ne cuahtechica ne nduhc̄a che vatechica ihyan che hua ritahno ye Dendiohs, rendedecadino ye dehtenduh che hua cochihve. ¹⁸ Ihyan chahn ne, hua ndāhc̄a vederendedecadino yahn ye, nde hua devano ye che rendedevahn Dendiohs ihyan, te redin vedetundo yahn ye che cheche chedave yahn ye. ¹⁹ Ihyan chahn ne, ametah devano ye deh che vedecuihno, ne ndihco mendāhn ye ihyan, redin ye numa ino ye nducuahn dehtenduh che chihnḡa. ²⁰⁻²¹ Ndete che cuəco che chitahno ne Dihvo vo Jesucristo, chahn ne ndudo cuəco yahn ye ne, tuhme a devano ne te hua tihc̄a chihco c̄ade ye. ²² Mān ne, cuihcomān nchuhn vedeyeno yahn mān ne che quendi ne ro menān. Chemin ne, numacuahn vederihnc̄eh din che rinda ne. ²³ Condahcorun ne vederendedecadino yahn ne. ²⁴ Co ne anduhneca ihyan ra che redin ye nducuahn che ndah nduhc̄a che redin Dendiohs.

²⁵ Nducote nahm Dendiohs che co vo ihyan ndah nduhc̄a mān ye mān, dāma ritahno vo Dihvo vo Jesucristo mān, chemin che cuente nchuhn demān ndudo cuəco nduko nducoyəca ihyan, ametah c̄ahma ne ndudo cuahnde.

²⁶ Condi ne ndere co tan ne, cuahrendihco ne nunde. Ndete che va deh che din che co tan ne ne, codin nun ino ne, condo yan ne c̄ava che hua tan

ne numa ro. ²⁷ Hua cuahnecun ne che ndaca yune che cahncheh chundah nchuhn.

²⁸ Ndete che vate ama o nchuhn che duco ne ro menan ne, tahque ndah cuihcoman ne vededuco, ne codin ne ntiyon che runecade cava che co conan ne ihyan chevah.

²⁹ Hua nte ne ndudo chihnga. Tahque ndah ne, cuente ne deman ndudo ndah nduhca che redin yahn cava che conahn ihyan yahn vedeyahino yahn Dendiohs, necah yan chedave yahn ye. ³⁰ Hua cah yune ne che din ndudo yahn ne che co ran Vaco Ndah yahn Dendiohs che quenun nchuhn, rihco ro che a nchuhn che ndedevahn ye nda ro yahn.

³¹ Hua cuahnenun ino ne vedetan. Hua chihnga cahma ne. Hua cuah canda ne nduco ihyan. ³² Tahque ndah codin yahino ne vih. Ndete che va dehca che redinda ne ne, cuenchahco ama tama ne yahn vih nduhca che nchahco Dendiohs yahn ne che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo.

5

Nduhca che va che cuahtechica ihyan yahn Dendiohs

¹ Nducote yahino Dendiohs nchuhn, nedin yahn ye nchuhn ne, codin nun ino ne che co ne nduhca man ye. ² Cuahtenan cuma ne vedeyahino nduhca che quenan cuma Dihvo vo Jesucristo nduco vo. Nduhca ama itecuche lihn che chihno ihyan ite, chi te vedino nan Dendiohs, din che quenan ino ye ne, tihca ihyan min, te chihco mendahn ye ihyan, chih ye cavo vo. ³ Nducote ihyan yahn Dendiohs nchuhn ne, hua ndere cuahnenun nchuhn

nduco ihyan che hua nihnevəco ne nduko ye. Hua cuahrendihco ne nde əma nunde chemin chan. Hua cuahenan cuma ne vede idihya, ndere din yahn ne dehtenduh. ⁴ Hua nte ne ndudo nine man, nde əma ndudo che din che co cuihnən ne man, te hua ndahcə. Tahque ndah cuenecəh ne nundihve cuahn Dendiohs. ⁵ Ihyan che idihya ye ne, dama ri ye nduko ihyan che rendeva ye yavenən dehtenduh che redin ye dendiohs yahn ye. Codevano cuəco ne te ihyan chahn man, ihyan che ndere rahtenan ye nduko ihyan che hua nihnevəco nduko ye man, ihyan che rahtendihco ye adecochano nunde chemin chan man, nde Dihvo vo Jesucristo, nde Dendiohs, hua nda cuande ye ihyan.

⁶ Cuihco nchuhn cudadə che hua cahncheh nde əma ihyan nchuhn nduko ndudo tundo yahn ye, conun ye nchuhn che cuahrendihco ne nunde chemin chan, te din Dendiohs castigo yah nducoyəca ihyan che rahcotəhn ye ndudo yahn ye, rahtendihco ye nunde. ⁷ Hua dama co nchuhn nduko ye, ⁸ te ro menən me ne, tundo nchuhn, ate man ne, a chitahno ne Dihvo vo Jesucristo, ndonun cuəco vederendededadino yahn ne. Cuahtechica ne nduhcə che vatechica ihyan devano, ⁹ te ihyan devano ne, runecəde ye, ne redin ye nducuahn dehtenduh che ndah man, riquendi ye nducuahn dehtenduh che cuəco man. ¹⁰ Codin nun ino ne, codin ne dehtenduh che nahd Dihvo vo Jesucristo. ¹¹ Hua dama co nchuhn nduko ihyan tundo che ndere chenan ye iyehnse, nde hua devano ye che va Dendiohs. Tahque ndah ne, coyahve ne ihyan che hua ndahcə che ndere

vatechica ye, rahtendihco ye nunde. ¹² Tihcā va che yāhve ne ihyan. Andahre nde tuno ri cuihnān vo yahn dehtenduh che chihngā che redin ye cuāhn ndeh, ¹³ ate quenan cuma che yāhvo vo ihyan. Cāh cuande vo Ndudo yahn Dendiohs ihyan, te co din che nto ino ye nunde yahn ye, nchahco Dendiohs yahn ye. ¹⁴ A tihcā va che co, te va ama ndudo che tuhca:

Nchuhn che ndih i ne, nedin nunde yahn ne
nduhcā ihyan che quiyādo ye, o ndih ye,
cuentuche ne, cuah ne Dihvo vo Jesucristo, ne
ndedevahn ye nchuhn.

¹⁵ Nducote hua ndāhcā che dāma co nchuhn
nduco ihyan nunde ne, cuihco ne cuđādo, ne
runecāde cuahtechica ne. Hua ndacondā ne
ihyan tundo. Tahque ndah ne, cuahtechica ne
nduhcā ihyan che renahn ye Ndudo yahn Den-
diohs. ¹⁶ Codin ne ntiyon yahn Dendiohs numa
ino ne, hua denda ne ura yahn ne, te ro che vato
vo ne, cāhnda. ¹⁷ Chemin che nahm che conahn
ndah ne vederihquentyon yahn Dihvo vo Jesu-
cristo, hua co ne nduhcā ihyan tundo. ¹⁸ Hua
cocoh nchuhn, te ihyan coh ne, redin ye deht-
enduh che chihngā. Tahque ndah ne, cāh yune
ne che conun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn.
¹⁹ Cuendo dāma nchuhn nduco vih, cuihte ne ąma
o salmo mān, himno mān, cuendeva ne yavenān
Dihvo vo Jesucristo numacuahn chedave yahn
ne. ²⁰ Cuahn dāma cuenecah ne nundihve cuahn
Dendiohs Chida yahn nducuahn dehtenduh che
cuande yahn Dihvo vo Jesucristo.

*Nduhcā che va che din yahino vih ihyan che
ritahno ye Dihvo vo Jesucristo*

²¹ Nducote renevahneun nchuhn Dihvo vo Jesucristo ne, cuenevahneun ąma tāma ne vih, codinahn ne yahn vih. ²² Nchuhn ihyan ndahta ne, codinahn ne yahn inchāhn ne, te tihcā nahm Dihvo vo. ²³ Tihcā, te ihyan chahn ne, inchāhn ne che rihquentiyon ye nchuhn nduhcā che rihquentiyon Dihvo vo Jesucristo ihyan yahn ye che ndedevahn ye ihyan. ²⁴ Nduhcā che redinahn ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo che rihquentiyon ye ne, tihcā va che dinahn nchuhn nducuahn che rihquentiyon inchāhn ne.

²⁵ Nchuhn ihyan chahn ne, codin yahino ne ihyan ndahta yahn ne nduhcā che yahino Dihvo vo Jesucristo uvo ihyan yahn ye, chihco mendāhn ye ihyan, chih ye ²⁶ cāva che nchahco Dendiohs yuhn vo. Tihcā din ye cāva che ndo dave chedave yuhn vo mān, chedenune vo nduhcā che va cāde nān Ndudo yahn Dendiohs mān, ²⁷ co vo ihyan ndah yahn ye mān, hua cuahrendihco vo nde ąma nunde, ndā vo numacuahn vederihquentiyon yahn ye nān ye mān. ²⁸ Tihcā va che din yahino nchuhn ihyan ndahta yahn ne. Codin yahino ne ihyan anduhnečā mān ne. Cuahn che redin yahino ne ihyan ne, anduhnečā ndete che yahino mān ne nchuhn. ²⁹ A tihcā, te nde ąma ihyan ne, hua rendihche tān mān ye ihyan. Tahque ndah ne, redin mān ye cudādo ihyan, yahino ye ihyan nduhcā che redin Dihvo vo Jesucristo nduco uvo ihyan yahn ye. ³⁰ Redin ye cudādo uvo mān, yahino ye uvo mān, anduhnečā ndete che uvo che yute yahn ye mān, ine yahn ye mān. ³¹ Cuaco che tihcā dirún, te atihnočā ndirun nān Ndudo yahn Dendiohs: “Ihyan chahn

che rihnevəco ye ne, va che cahcoman ye chida ye man, chaco ye man, cava che conan cuma ye ihyan ndahta yahn ye, ne van nduh che o ye ne, anduhneca ndete che ama no ye.” ³² Che tihcä ndirun ne, ama exemplo nduhca che Dihvo vo Jesucristo nduco ihyan yahn ye ndo ye anduhneca ndete che ama no ihyan. Chemin ne, ama vedelevano chahte yahn Dendiohs che cade te ye, checadino vo. ³³ Man ne, ndaconan rihquentiyón nchuhn che din yahino ne ihyan ndahta yahn ne nduhca che yahino man ne nchuhn. Me nchuhn, ihyan ndahta ne, cuenevahnecon ne inchahn ne.

6

¹ Me nchuhn decahya ne, codinahn ne yahn indihte yahn ne, te tihcä che ndahca man, tihcä nahm Dihvo vo Jesucristo man. ² Dendiohs ne, cah ye ndudo yahn ye che din ye che ndah nduco ihyan che dinahn ye vederihquentiyon yahn ye che tahque yudo. Vederihquentiyon min ne, tuhcä: “Cuendeva yavenan chide man, cheque man, ³ cava che rahm conen iyehnse man, ndahca conen man.”

⁴ Me nchuhn che vate daya ne ne, hua din tan ne nduco, din ne che co tan. Tahque ndah ne, cotave ne nduco cuado, cuicuahn ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo.

⁵ Nchuhn che vate dihve ne, codinahn ne yahn ye numacuahn chedave yahn ne man, numacuahn vedenecun man, te tihcä nahm Dihvo vo Jesucristo. ⁶ Codin ne ntijon yahn ye numa ino ne, cuahn che chenan ye nan ne man, cuahn che ametah ye man. Nducote rihquentiyon Dihvo vo

Jesucristo nchuhn ne, codinahn ne numacuahn chedave yahn ne nducuahn che nahm Dendiohs.

⁷ Numacuahn vedeyeno codin ne ntiyon yahn ye. Codin ne cuande anduhneca^ŋ ndete che ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo redin ne. ⁸ A devano mān nchuhn te nducoyaco vo, a vate dihvo vo, o ametah ye, ndahco menun Dihvo vo Jesucristo yuhn vo tunoca ntiyon ndah che din vo, chahtenan vo iyehnse.

⁹ Nchuhn che chenan cuma ne ihyan redin ntiyon ne, namin codin ne che ndah nduco ye. Hua cahcantiyon ne ihyan nduko vedetan, te a devano mān ne te ąma no Dihve ne Jesucristo, va ye vahchetero, chenan cuma ne nduko vih. Ihyan min ne, dama yahino ye nducoyaco vo.

Vederihquentiyon yahn Dendiohs che chenan cuma ihyan yahn ye

¹⁰ Dihno, mān ne, cuenecah dito ne chedave yahn ne numacuahn vederihquentiyon chahte yahn Dihvo vo Jesucristo. ¹¹ Nduhc^ŋ sand^ŋdo che nda se deh che ndedevahn nduko se sahn, tihc^ŋ cuahnenan cuma nchuhn vederihquentiyon yahn Dendiohs cava che quendi ne numa ino ne, hua dinahn ne che cahncheh chundah nchuhn. ¹² A sahn min che rinun se uvo, ndiyu ihyan iyehnse. A sahn min nduko nducoyaca vaco chihng^ŋ che vat-echica vān yuhne, rihquentiyon se ihyan nunde muhn iyehnse. ¹³ Chemin che cuahnenan cuma nchuhn vederihquentiyon yahn Dendiohs cava che cocha ne ro che tumarande se nchuhn, ne quendi ne cotahno ne numa ino ne. ¹⁴ Nduhc^ŋ sahn redin ntiyon che necah chiche se chete se

nduco ima mān, nduhcā sandādo che chenun ticua se coraza che rendedevahn nduko se sahn mān, tihcā cuahteyān nchuhn. Quendi ne cotahno ne ndudo cuāco yahn Dihvo vo Jesucristo mān, runecāde cuahtechica ne nduhcā che nahm Den-diohs mān. ¹⁵ Nduhcā sandādo che chenun cāh zapāto yahn se, vatendi yan sēne, tihcā cuahteyān nchuhn cāva che cāhn ne, cuahndudo ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che rendedevahn ihyan, redin che ndāhcā rahtenan ye. ¹⁶ Nduhcā che quenan cuma che quenda sandādo escudo che ndedevahn nduko se sahn ne, tihcā quenan cuma che quendi ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo, cāva che cocha ne cāhco vāne ne nducuahn vederihncgeh yahn chundah che rinun se nchuhn. ¹⁷ Nduhcā sandādo che rahtenun tin se casco mān, nda se espāda mān, tihcā quendi ne cotahno ne Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ndedevahn ye nchuhn. Namin cuenevahneun ne Ndudo yahn Dendiohs che redin Vaco Ndah yahn ye che renahn ne. ¹⁸ Numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs covāh nchuhn cuahn dama. Cuiquendi ne cuahteyān ne. Covāh ne cāva nducoyaca ihyan yahn Dendiohs. ¹⁹ Namin covāh ne cāva u. Cuica ne Dendiohs che din ye che cuahndudó numa inó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che cade te ye, checadino vo. ²⁰ A dechuh ye u che cuahndudó ndudo ndah min, ne chemin che quenún vācocyāhn. Covāh nchuhn cāva che conan ye u che cuahndudó numa inó ndudo min nduhcā che redin yahn.

Chica Pablo che conan Dendiohs ihyan yahn ye

21 Dihno vo Tíquico che yahino vo sahn, che rinan se nuhn numa ino se nañ ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, a chihco cädé, ne a dechúh sahn, quendihchero se nchuhn. Quenan nte cuande se nchuhn yahn ntiyon che redín män, nduhcä che quenán män. **22** Dechúh sahn cäva che checadino ne täçä chenan nuhn män, cäva che necäh yan se chedave yahn ne män.

23 Dihno che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, din Dendiohs Chida män, Dihvo vo Jesucristo män, che ndähcä cuahenan ne, cuahenan cuma ne vedeyahino nduco vih. **24** Dendiohs din yahino ye nducoyäca nchuhn che yahino ne Dihvo vo Jesucristo cuahn dama. Tihcä co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe